

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlášené: 10.06.1974

Časová verzia predpisu účinná od: 10.06.1974

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

58

ZÁSADY

jimiž se stanoví organizace, postavení a úkoly právních útvarů ve státních hospodářských organizacích a některých dalších organizacích řízených ústředními orgány České socialistické republiky a národními výbory, schválené usnesením vlády České socialistické republiky

ze dne 22. května 1974 č. 128

Orgány řídicí státní hospodářské organizace a některé další organizace, jakož i vedoucí všech těchto organizací jsou povinni zabezpečit předpoklady pro řádnou funkci jejich právních útvarů podle těchto zásad:

Čl.I

Základní ustanovení

1. Ve státních hospodářských organizacích¹⁾ řízených ministerstvy a jinými ústředními orgány České socialistické republiky (národní podniky a jiné organizace, odborová a generální ředitelství), v hospodářských organizacích řízených národními výbory a v případě potřeby i v organizačních složkách (závodech) všech těchto organizací, jakož i v krajských a okresních zemědělských správách (dále jen „organizace“) obstarávají právní agendu jejich právní útvarů.
2. Podle rozsahu úkolů a v souladu s organizačním uspořádáním organizace obstarávají právní agendu právní odbory nebo právní oddělení, popřípadě podnikový právník. Organizace s menším rozsahem právní agendy může zajistit výkon této činnosti jinými vhodnými formami, např. přijetím právníka do vedlejšího pracovního poměru nebo za pomoci advokátní poradny apod.
3. Pokud se v těchto zásadách používá označení „právní útvar“, rozumí se tím právní odbor, právní oddělení i podnikový právník, a pod označením „vedoucí právního útvaru“ se rozumí i podnikový právník.

Čl.II

Organizace a postavení právních útvarů organizací

4. Právní odbor a právní oddělení tvoří jeho vedoucí, ostatní právníci a administrativní pracovníci.
5. Funkci vedoucího právního útvaru a jiného právníka v tomto útvaru může vykonávat jen ten, kdo má úplné vysokoškolské právnické vzdělání. Pracovník, který takové vzdělání nemá, může vykonávat tuto funkci jen tehdy, zastával-li ji již v době vydání těchto zásad a má-li potřebné právní zkušenosti a znalosti získané víceletou praxí.
6. Vedoucí právního útvaru je odborným poradcem vedoucího organizace v právních věcech.
7. Vedoucí organizace je povinen zajistit, aby bylo vyžádáno včas stanovisko právního útvaru ke každému rozhodnutí nebo opatření, které může mít závažnější právní důsledky pro organizaci, a v případě potřeby přizvat vedoucího právního útvaru v této souvislosti k jednání orgánů organizace.
8. Vedoucí právního útvaru je povinen upozorňovat vedoucího organizace na všechna závažnější porušení právního řádu v činnosti organizace, která zjistil při své práci, a navrhopvat opatření k odstranění protiprávního stavu.

Čl.III

Úkoly právních útvarů organizací

9. Právní útvary organizací plní zejména tyto úkoly:

- a) Sledují zabezpečování socialistické zákonnosti v činnosti organizací se zaměřením na právní prevenci a využívání právních prostředků k zajištění ochrany celospolečenských zájmů a ochrany práv a zákonem chráněných zájmů organizací,
- b) jednají z pověření organizace v právních záležitostech před orgány hospodářské arbitráže, soudy a ostatními státními orgány, jakož i před rozhodčími orgány, a připravují pro řízení před nimi příslušná podání a posuzují možnosti smírného řešení vzniklých neshod před jejich arbitrážním nebo soudním projednáním,
- c) poskytují ve věcech týkajících se činností organizace právní porady, konzultace a informace o právních předpisech, arbitrážních a soudních rozhodnutích a jiných právně významných aktech podřízeným závodům, v není zřízen právní útvar, jakož i ostatním útvarům organizace,
- d) účastní se přípravy a projednávání návrhů organizačních řádů a jiných vnitropodnikových opatření (příkazů ředitele atd.), přípravy důležitých smluv a jiných právně významných dokumentů a odpovídají za to, že tyto dokumenty jsou v souladu s obecně závaznými právními předpisy,
- e) zaujímají stanovisko k pracovněprávním otázkám zásadního charakteru, zejména k návrhům na uplatnění hmotné odpovědnosti, na uložení kárných opatření, na odškodnění pracovních úrazů a nemocí z povolání a na rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením; zaujímají též stanovisko k návrhům na podání trestního oznámení,
- f) provádějí, popř. zabezpečují pro vedoucí útvarů a ostatní pracovníky organizace instruktáže a semináře k právní problematice, která se dotýká jejich činnosti.

Podrobnější vymezení úkolů právního útvaru stanoví organizační řád organizace, který též upraví vztahy právního útvaru organizace k právním útvarům, vykonávající právní agendu v jejich organizačních složkách (závodech).

Čl.IV

Úkoly právních útvarů nadřízených orgánů

10. Právní útvary generálních a odborových ředitelství a obdobných řídicích orgánů plní obdobně úkoly uvedené v bodě 9; kromě toho

- a) metodicky řídí právní útvary podřízených organizací, zejména poskytováním konzultací při řešení složitých právních věcí, organizováním pravidelné výměny zkušeností právníků podřízených organizací, svoláváním porad a organizováním instruktáží a seminářů k novým nebo připravovaným předpisům a jiným významným opatřením v oblasti právního řádu,
- b) v případech stanovených statutem trustu podniků nebo podobnou úpravou podílí se na předběžném projednávání rozporů mezi podřízenými organizacemi.

Podrobnějšího vymezení vztahů právního útvaru generálního (oborového) ředitelství a odborných řídicích orgánů k právním útvarům podřízených organizací upraví statut, popř. jiná obdobná úprava.

11. Právní útvary nadřízených ministerstev a jiných ústředních orgánů metodicky řídí právní útvary organizací jimi řízených a vykonávají nad nimi dozor, a to zpravidla prostřednictvím právních útvarů generálních a odborových ředitelství nebo obdobných řídicích orgánů; ve vztahu ke krajským zemědělským správám provádí metodické řízení obdobně právní útvar ministerstva zemědělství a výživy ČSR. Metodické řízení ve vztahu k organizacím řízeným národními výbory zajišťující obdobně příslušné útvary ministerstev České socialistické republiky prostřednictvím krajských národních výborů (Národního výboru hlavního města Prahy). K zabezpečení těchto úkolů je třeba ze strany ústředních orgánů i krajských národních výborů postupně vytvářet potřebné organizační i kádrové předpoklady. Koordinaci metodického řízení vykonává Státní arbitráž České socialistické republiky; postupuje přitom ve spolupráci se zúčastněnými ministerstvy a ostatními ústředními orgány České socialistické republiky.

Ve vztahu k organizacím řízeným národními výbory postupují krajské národní výbory při zabezpečování metodického řízení v úzké spolupráci s krajskými orgány státní arbitráže.

Čl.V

Ustanovení společná

12. K zajištění řádného plnění úkolů právních útvarů jsou ostatní útvary organizací povinny poskytovat právnímu útvaru spolehlivé podklady a informace z úseků své činnosti a podle potřeby se zúčastňovat svými pracovníky na přípravě a projednávání právních záležitostí.
13. Právnímu útvaru mohou být ukládány jen úkoly právní povahy v rámci těchto zásad a činnosti organizace.
14. Vedoucí organizací jsou povinni vytvořit právnímu útvaru veškeré personální a materiální podmínky pro řádné plnění jeho úkolů a v rámci platných předpisů zajistit též platové ohodnocení pracovníků právních útvarů odpovídající novým úkolům a postavení těchto útvarů.

Doc. Dr. Adamec, CSc. v. r.

1) V rozpočtových a příspěvkových organizacích postupují nadřízené orgány v odůvodněných případech podle těchto zásad přiměřeně.

